

Το επίθετο: ο μεγάλος – η μεγάλη – το μεγάλο						
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	ο	η	μεγάλη	το
Γενική	του	της	του
Αιτιατική	το	τη	το
Κλητική	-	-	-
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ						
Ονομαστική	οι	μεγάλοι	οι	τα
Γενική	των	των	των
Αιτιατική	τους	τις	μεγάλες	τα	μεγάλα
Κλητική	-	-	-

Τώρα πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 45 και κάνε την άσκηση **1**.

3

Η Χαρά έγραψε το παρακάτω άρθρο για τη στήλη της εφημερίδας με τα νέα του σχολείου.

Άσκηση για περίπτωση πυρκαγιάς

Την Παρασκευή 29 Απριλίου το σχολείο μας έκανε μια άσκηση για την περίπτωση που πιάσει πυρκαγιά. Μόλις ακούσαμε τη σειρήνα, σηκωθήκαμε από τα θρανία μας, βγήκαμε από την τάξη, διασχίσαμε το διάδρομο βιαστικά, αλλά χωρίς να τρέχουμε, και βρεθήκαμε όλοι στην αυλή του σχολείου.

Όλοι ψύχραιμοι

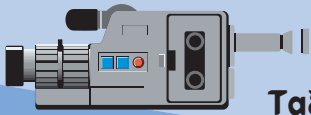
Όλοι ακολουθήσαμε τις οδηγίες των δασκάλων και παραμείναμε ψύχραιμοι. Όταν μας μέτρησαν οι δάσκαλοι, βρέθηκε ότι δεν έλειπε κανείς.

Η πυροσβεστική στην ώρα της

Έφτασαν οι πυροσβέστες. Κουβάλησαν τις μάνικες, όρμησαν στο σχολείο και έκαναν ότι σβήνουν τη φωτιά. Έπειτα στάθηκαν στο πλατύσκαλο του σχολικού κτιρίου και μας εξήγησαν πώς να σβήνουμε μια μικρή φωτιά με τον πυροσβεστήρα. Ήταν μια μέρα ενδιαφέρουσα και γεμάτη με συγκινήσεις!

ΧΑ.ΓΕ.

- ☀ Τι έγινε;
- ☀ Πότε έγινε;
- ☀ Πού;
- ☀ Θυμάσαι τι σημαίνουν τα αρχικά ΧΑ.ΓΕ.;

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη πρόταση του άρθρου της Χαράς.

Γράψε ένα κείμενο για ένα γεγονός που συνέβη στη γειτονιά σου. Θυμήσου να πεις τι έγινε, πότε και πού έγινε.

4

Ποια λέξη του άρθρου της Χαράς σημαίνει **φωτιά**; Συμπλήρωσέ τη στο λεξικό σου.

Βάγια, να ψάξουμε και τη λέξη **πλατύσκαλο** στο λεξικό;

Μπορείς να βρεις και μόνη σου τι σημαίνει **πλατύσκαλο**, αν χωρίσεις τη λέξη αυτή σε μικρότερα κομμάτια!

Από ποιες λέξεις νομίζεις ότι σχηματίζεται η λέξη **πλατύσκαλο**; Μπορείς τώρα να μαντέψεις τη σημασία της;

Σχηματίζεται από τις λέξεις +, που ενώθηκαν σε μία λέξη.

Στη σελίδα 46 του **Τετραδίου Εργασιών**, στην **άσκηση 2** θα βρεις λέξεις που ενώνονται, για να φτιάξουν μία λέξη, και στην **άσκηση 3** θα βρεις λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό. Μετά κάνε την **άσκηση 4** στη σελίδα 47.

- 5 Διάβασε το ποίημα που δημοσίευσαν τα παιδιά στην εφημερίδα τους.

Το φεγγαράκι καρταετός

Το φεγγαράκι καρταετός
στα κέφια του πετά
γέμισε γέλια ο ουρανός
κι η γη το χαιρετά.

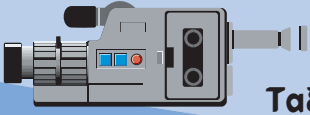
Δένω αχτίδα για κλωστή
τραβώ, αμολώ καλούμπα
χοπι! κάνει ψηλοκρεμαστή
στο σύμπαν κολοτούμπα.

Θέτη Χορτιάτη

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη στροφή.

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα ρήματα **κοιτώ** και **ζω**.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώ							
Το ρήμα αγαπώ		Το ρήμα κοιτώ		Το ρήμα μπορώ		Το ρήμα ζω	
Εγώ	αγαπώ	Εγώ	μπορώ		
Εσύ	αγαπάς	Εσύ	μπορείς		
Αυτός	αγαπά (αγαπάει)	Αυτός	μπορεί		
Αυτή		Αυτή			
Αυτό		Αυτό			
Εμείς	αγαπούμε (αγαπάμε)	Εμείς	μπορούμε		
Εσείς	αγαπάτε	Εσείς	μπορείτε		
Αυτοί	αγαπούν	Αυτοί	μπορούν		
Αυτές	(αγαπάν	Αυτές			
Αυτά	ή αγαπάνε)	Αυτά			

6 Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Οι πεταλούδες βοηθούν

«Ο επιθεωρητής των κήπων έρχεται», ακούστηκε μια δυνατή φωνή.

Χιλιάδες πεταλούδες, **ξετρυπώνοντας** απ' τους φράχτες, πέταξαν **γελώντας** πάνω στα γυμνά κοτσάνια και βάλθηκαν να παρασταίνουν τα λουλούδια, που αμέριμνα εξακολουθούσαν να κοιμούνται μέσα στη γη.

Επαμεινώνδας Γονατάς, «Το βάραθρο», εκδ. Στιγμή

Βάγια, τι είναι οι λέξεις με τα **μπλε** γράμματα;

Είναι **μετοχές**, λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα. Μας δείχνουν και αυτές τον **τρόπο** με τον οποίο γίνεται κάτι. Θυμάσαι άλλες τέτοιες λέξεις; Για να φτιάξεις μια μετοχή, βγάζεις την κατάληξη του ρήματος και προσθέτεις **-οντας**, όταν το **ο** δεν τονίζεται (π.χ. **σφυρίζω** – **σφυρίζοντας**), και **-ώντας**, όταν το **ω** τονίζεται (π.χ. **γελώ** – **γελώντας**). Φτιάξε τώρα και εσύ μετοχές από ρήματα.

παιζω **παίζοντας**

τρέχω

γράφω

βαδίζω

ζωγραφίζω

σκουπίζω

πηδώ **πηδώντας**

μιλώ

κοιτώ

τραγουδώ

γελώ

χτυπώ

Πήγαινε στη σελίδα 48 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις ασκήσεις **5** και **6**.

Αύριο Ανδολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να βρίσκεις πληροφορίες σε ένα δελτίο ταυτότητας.
- ✓ Να φτιάχνεις τη δική σου ταυτότητα.
- ✓ Πώς και γιατί παίρνουμε συνέντευξη από κάποιον.
- ✓ Να κλίνεις τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.
- ✓ Λέξεις που δηλώνουν επαγγέλματα.
- ✓ Να γράφεις σωστά τα ρήματα σε -ώνω και σε -εύω.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

**ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΛΟΡΟΥΛΟΣ**

ΕΠΩΝΥΜΟ

**ΜΑΡΙΟΣ
MARIOS**

ΟΝΟΜΑ

**ΑΝΕΣΤΗΣ
ANESTIS**

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

**ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
CHARIKLIA**

ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

18-7-1963

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

1.80

ΥΨΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΗΣ

15-5-2005

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ

ΥΠΟΔ/ΝΣΗΑΣΤ.

ΑΡΧΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΠΙΤΤΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ Α'

Μην ξεχνάς την ημερομηνία που πρέπει να δώσεις αίμα; σώζεις κάποιον που κινδυνεύει.

Έχεις κάνει εξέταση για το στίγμα της μεσογειακής αναιμίας;

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

- ☀ Τι είναι τα έγγραφα που βλέπεις εδώ;
- ☀ Τι πληροφορίες βρίσκουμε σε αυτά;
- ☀ Πώς ονομάζεται ο κάτοχος του δελτίου ταυτότητας;
- ☀ Γιατί το όνομά του είναι γραμμένο και με ξένα γράμματα;
- ☀ Πώς λένε τον πατέρα του;
- ☀ Πότε γεννήθηκε ο εθελοντής αιμοδότης;

Ψάξε στο λεξικό, για να βρεις τι σημαίνει η λέξη **κάτοχος**.

1 Η ταυτότητα του Μαξ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Ονομάζομαι: Μαξ.

Γεννήθηκα: στις 23 Αυγούστου 2002.

Κατοικώ: στην Ίο, νησί των Κυκλάδων.

Ο κύριός μου λέγεται: Γιάννης.

Μου αρέσουν: τα τραγανιστά κόκαλα.

Κυνηγώ: τις πεταλούδες.

Αν χαθώ, σας παρακαλώ να τηλεφωνήσετε στο 2286093777.

- ☀ Πώς λένε το σκύλο;
- ☀ Σε τι χρησιμεύει η ταυτότητα του Μαξ;
- ☀ Πού μένει;
- ☀ Γιατί στην ταυτότητα του σκύλου έχουν γράψει το τηλέφωνο του αφεντικού του;

**Αντίγραψε στο τετράδιό σου και μάθε να γράφεις σωστά τη φράση:
Ο Μαξ τρώει τραγανιστά κόκαλα και κυνηγά τις πεταλούδες.**

Πήγαινε στη σελίδα 50 του Τετραδίου Εργασιών και κάνε τις ασκήσεις 1 και 2.

2

Ο Λουκάς και η Χαρά ανέλαβαν να βρουν πληροφορίες για ζώα που ζουν σε νησιά της Ελλάδας, για να τις βάλουν στην εφημερίδα της τάξης. **Διάβασε αυτά που βρήκε ο Λουκάς και παρατήρησε τις φωτογραφίες.**

Η χελώνα καρέτα καρέτα

Η θαλάσσια χελώνα καρέτα καρέτα είναι εξαιρετική κολυμβήτρια. Βγαίνει από τη θάλασσα, για να φτιάξει τη φωλιά της στην άμμο και να γεννήσει τα αυγά της. Μία από τις παραλίες που διαλέγει για να γεννήσει είναι στον κόλπο του Λαγανά στη Ζάκυνθο.

Ο κόλπος του Λαγανά είναι ο πιο σημαντικός βιότοπος της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα. Στα πέντε χιλιόμετρα της παραλίας οι χελώνες καρέτα καρέτα φτιάχνουν πάρα πολ-

λές φωλιές. Από τα τέλη Μαΐου έως τον Αύγουστο, όταν το κλίμα είναι ζεστό, οι χελώνες αφήνουν εκατό αυγά σε καθεμιά φωλιά.

Ύστερα από δύο μήνες μέσα από τα αυγά βγαίνουν τα χελωνάκια. Αφού τρυπήσουν το κέλυφος, μένουν στην άμμο για περίπου έξι μέρες και τρέφονται από τον κρόκο του αυγού. Μετά, κάποιο βράδυ ή νωρίς το πρωί, αφήνουν τη φωλιά και κατευθύνονται προς τη θάλασσα. Βγαίνουν μες στο σκοτάδι, όταν δεν κινδυνεύουν από τα πουλιά, τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο.

 Ποια παραλία προτιμά η χελώνα καρέτα καρέτα, για να φτιάξει τη φωλιά της;

 Γιατί τα χελωνάκια αφήνουν τη φωλιά το βράδυ ή νωρίς το πρωί;

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τη φράση του κειμένου με τα έντονα γράμματα και μάθε να τη γράφεις σωστά.

Ψάξε στο λεξικό ή ρώτησε, για να μάθεις τι σημαίνουν οι λέξεις **βιότοπος, κόλπος, κέλυφος** και **κλίμα**. Μετά πρόσθεσέ τες στο λεξικό σου.

Μπορείς να βρεις στο λεξικό λέξεις που σημαίνουν το ίδιο και να τις γράψεις παρακάτω;

- Η **παραλία** λέγεται και και
- **Κατευθύνομαι** ή αλλιώς
- Την **τροφή** τη λέμε και

▶ Και η Χαρά βρήκε πληροφορίες για ένα ζώο που ζει σε νησί της χώρας μας. Τις έχει γράψει στο **Τετράδιο Εργασιών**, στην **άσκηση 3** στη σελίδα 51.

Ζώα όπως η χελώνα
καρέτα καρέτα,
η φώκια μονάχους μονάχους, που είδαμε
στην ενότητα 15, τα ελάφια, τα
αγριοκάτσικα κρι-κρι, που ζουν στην
Κρήτη, ή όπως οι αρκούδες,
οι λύκοι και οι αλεπούδες κινδυνεύουν
να εξαφανιστούν.

Γι' αυτό πρέπει να τα
προστατεύουμε, να
φροντίζουμε
τους τόπους όπου ζουν,
όπου βρίσκουν τροφή
και όπου γεννούν.

Στο χωριό Νυμφαίο της Φλώρινας
υπάρχει το περιβαλλοντικό κέντρο
«Αρκτούρος» για την προστασία
της αρκούδας. Ξέρεις κάποιο άλλο
κέντρο ή σύλλογο για την
προστασία των ζώων;

3

Η Γαλήνη και ο Αρμπέν σκέφτηκαν ότι, καθώς ο χρόνος κυλά, πολλές αλλαγές γίνονται στη φύση και στη ζωή. Ακόμη και οι τέχνες και τα επαγγέλματα του ανθρώπου αλλάζουν. Να, όπως το επάγγελμα του γείτονά τους, του κυρ-Παντελή, που ήταν παγωτατζής.

Τι ακριβώς έκανε ο παγωτατζής;

Δεν ξέρω να σου πω ακριβώς. Πάμε να ρωτήσουμε τον κυρ-Παντελή; Θα του πάρουμε μια **συνέντευξη** για την εφημερίδα μας!

Η συνέντευξη με τον κυρ-Παντελή

Η **Γαλήνη** και ο **Αρμπέν** βρήκαν τον **κυρ-Παντελή** να κάνει βόλτα στο πάρκο της γειτονιάς τους. Πλησίασαν, τον καλημέρισαν και άρχισαν να τον ρωτούν για τη δουλειά που **έκανε**, όταν ήταν νέος.

Αρμπέν: Τι δουλειά **κάνατε**, όταν ήσασταν νέος;

Κυρ-Παντελής: **Πουλούσα** παγωτά! Σας φαίνεται περίεργο, έτσι δεν είναι; Καθίστε να σας εξηγήσω...

Αρμπέν: Σας πειράζει να γράφουμε αυτά που μας λέτε, για να τα βάλουμε στην εφημερίδα της τάξης μας;

Κυρ-Παντελής: Γιατί να με πειράζει; Τι θέλετε να με ρωτήσετε;

Γαλήνη: Γιατί **πουλούσατε** εσείς τα παγωτά; Δεν υπήρχαν ψυγεία με πα-

γωτά στα περίπτερα ή στα γαλακτοπωλεία, για να αγοράζει ο κόσμος από εκεί;

Κυρ-Παντελής: Τότε δεν είχαμε πολλά ψυγεία. Ήταν ακριβά και δεν **μπορούσε** ο κάθε μαγαζάτορας να έχει από ένα. Γι' αυτό υπήρχαν οι παγωτατζήδες. Γυρνούσαν στις πλατείες, στις πόλεις και στα χωριά με τις άσπρες ποδιές τους και φώναζαν: «Εδώ τα νόστιμα παγωτά!!!».

Αρμπέν: Και πού βάζατε τα παγωτά, για να μη λιώνουν;

Κυρ-Παντελής: Είχα ένα καροτσάκι γεμάτο με πάγο. Πρωί πρωί έπρεπε να πάω στον παγοπώλη και να αγοράσω μεγάλα κομμάτια πάγου. Ξέρετε, το καροτσάκι αυτό το έχω ακόμη στο σπίτι μου... Το είχα ζωγραφίσει με ήλιους και λουλούδια...

Η συνέχεια στην επόμενη σελίδα...

Το αγαπώ σαν να είναι φίλος μου, γιατί το είχα μαζί μου παντού για πολλά χρόνια.

Γαλήνη: Τι σας άρεσε περισσότερο στη δουλειά που κάνατε;

Κυρ-Παντελής: Πιο πολύ από όλα μου άρεσε η χαρά στα μάτια των παιδιών, όταν έπαιρναν το χωνάκι με το παγωτό... Μου άρεσε τόσο πολύ να τα βλέπω χαρούμενα, που όταν τα λεφτά δεν τους έφταναν ή όταν δεν είχαν καθόλου λεφτά, τους χάριζα

τα παγωτά, για να τα δω να μου χαμογελούν!

Αρμπέν: Και τώρα οι παγωτατζήδες;

Κυρ-Παντελής: Τώρα πια υπάρχουν ελάχιστοι παγωτατζήδες... Το επάγγελμα εξαφανίζεται σιγά σιγά, όπως οι τσαγκάρηδες, οι νερουλάδες, οι καρεκλάδες... Θα γράψετε και γι' αυτούς;

- Ποιο ήταν το επάγγελμα του κυρ-Παντελή;
- Τι τον ρώτησαν τα παιδιά;
- Τι άρεσε πιο πολύ στον κυρ-Παντελή από το επάγγελμά του;
- Γιατί νομίζεις πως αγαπούσε τόσο πολύ το καροτσάκι του;

Ζητήστε από τους μεγαλύτερους να σας μιλήσουν για επαγγέλματα που δεν υπάρχουν πια. Φτιάξτε ένα λεύκωμα με τα επαγγέλματα αυτά.

Θέλετε να χωριστείτε σε ομάδες και να γίνετε μικροί δημοσιογράφοι; Διαλέξτε ένα επάγγελμα και σκεφτείτε από ποιον θα πάρετε συνέντευξη. Συζητήστε στην τάξη τι ερωτήσεις θα κάνετε. Για παράδειγμα, μπορείτε να τον ρωτήσετε τι ακριβώς κάνει στη δουλειά του, σε τι χρησιμεύει η δουλειά του, αν είναι ευχαριστημένος από αυτή και πολλά άλλα...

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη ερώτηση των παιδιών στον κυρ-Παντελή.